

Szent Márton és Pannónia. Kereszténység a római világ határán.
[Pannonhalma, Apátsági Múzeum, 2016. június 3. – szeptember 18., Szombathely, Iseum Savariense, 2016. június 3. - november 30.] / szerk. Tóth Endre, Vida Tivadar, Takács Imre.-
[Pannonhalma: Pannonhalmi Főapátság - Szombathely: Savaria Múzeum, 2016].- 327 p.:
ill., színes.: ill., színes; 28 x 23 cm ISBN 978-963-9827-28-8

Tartalom:

Várszegi Asztrik Előszó

Tanulmányok:

Adamik Tamás: Tours-i Szent Márton élete Sulpicius Severus műveinek tükrében

Mráv Zsolt: Az alexandriai istenek

Sosztarits Ottó: Az Iseum Savariense és a pogányság végnapjai Savariában

Tóth Anna Judit: Népi vallásosság a késő ókorban

Tóth Endre: Keresztények a római Pannoniában

Perendy László: Az arianizmus rövid története

Visy Zsolt: Sopianae későrómai temetői

Nagy Levente: Sopianae északi temetőjének ókeresztény sírkamrái és falfestményei

Ivana Popovič: Sirmium a 4. században: a mártírok városától a keresztény kaput Illyriciig

Hrvoje Vulič: Kamenica – ókeresztény császári központ Vinkovciban

Vida Tivadar: Kereszténység a Kárpát-medencében s népvándorlás korában (Kr.u. 5-8. sz.)

Rodica Oantă-Marghitu: Fejedelmi aranytárgyak Apahidáról és Kolozsvár-Szamosfalváról

Bollók Ádám: A keresztények temetkezései és a keresztény temető a késő ókor és a kora középkor évszázadaiban

H. Tamáska Orsolya: Templomok és keresztény közösségek Észak-Illyricum (Pannonia és Noricum) területén a római kontinuitás tükrében (Kr.u. 5-7. sz.)

Marina Šimek Lonja: egy kora keresztény templom Északnyugat-Horvátországban

H. Tamáska Orsolya: Temetkezések Keszthely-Fenekpusztán és környékén (4-9. sz.)

Perémi Ágota: A lesencetomaji temető

Somogyi Péter: Keresztény jelképek 5-7. századi bizánci érmeiken

Csiky Gergely: A sztyeppei nomádok hitvilága

Kiss P. Attila: Germán hiedelemvilág nyomai a Kárpát-medencében

Katalógus:

I.

Savaria Szent Márton korában

„... figyelmeztetést kapott álmában, hogy vallásos lelkiületből fakadó gondoskodással keresse fel szülőházát és szüleit, akiket még a pogányság tartott fogva...”

Sulpicius Severus: Szent Márton élete

II.

Pannónia a kereszténység előtt

„Amikor az ördög ezerféle ártó szándékú mesterkedéssel próbálta a szent férfiút becsapni, gyakran a legkülönfélébb formákban mutatkozott meg előtte. Megtörtént, hogy Jupiter vagy legtöbbször Merkur alakjában, gyakran meg Venus és Minerva formáját magára öltve jelnet meg neki.”

Sulpicius Severus: Szent Márton élete

III.

A kereszténység megjelenése Pannóniában

„Legtöbbször annyira megnyerte szentbeszédeivel a pogány lelkeket, hogy arra kérték, ne rombolja le a szentélyüket, hanem a világosság fényét megismerve ők maguk pusztították el templomaikat.”

Sulpicius Severus: Szent Márton élete

IV.

Templom és liturgia az ókeresztény Pannóniában

„Eddig neked szolgáltam – szólt a császárhoz -, engedd meg, hogy most már Istennek katonáskodjam.”

Sulpicius Severus: Szent Márton élete

V.

A kereszténység továbbélése a népvándorlás korában

„Üdvösség köszöntött e napon erre a vidékre is, mert a pogányok óriási sokaságából szinte senki sem volt, aki ne kívánta volna a kézrátételt, és elhagyva a hitetlenség tévelygését ne hitt volna Jézus Urunkban.

Sulpicius Severus: Szent Márton élete

VI.

Barbár elit és a keresztény hitvilág

„Nyilvánosan hirdetve megvallották, hogy Márton istenét kell tisztelni, és fel kell hagyni azon bálványok imádásával, amelyek magukon sem tudtak segíteni.”

Sulpicius Severus: Szent Márton élete